

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/181/2015
Identifikačné číslo spisu:	6812206367
Dátum vydania rozhodnutia:	14.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Janka Cisárová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6812206367.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 4 C 223/2012, o dovolaniach žalobkyne proti uzneseniam Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. júla 2014 sp. zn. 13 Co 825/2013 a sp. zn. 13 Co 827/2013, takto

rozhodol:

Dovolania o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Revúca uznesením z 26. apríla 2013 č. k. 4 C 223/2012-35 uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 66 € za námietku zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, prílohy zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Toto uznesenie napadla žalobkyňa odvolaním.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 15. júla 2014 sp. zn. 13 Co 825/2013 odvolanie žalobkyne odmietol ako oneskorene podané (§ 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.). V odôvodnení poukázal na ustanovenie § 204 ods. 1 O.s.p. a konštatoval, že odvolaním napadnuté uznesenie bolo žalobkyni doručené 13. júna 2013, pričom odvolacia lehota jej uplynula 28. júna 2013. Žalobkyňa podala odvolanie až 1. júla 2013, teda oneskorene.

Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa dovolanie (ďalej len „prvé dovolanie“), v ktorom uviedla, že v konaní jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že odvolací súd odmietol jej odvolanie ako oneskorene podané, hoci procesné predpoklady pre tento postup neboli dané. Tvrdila, že odvolanie nepodávala na prvostupňovom súde osobne do podateľne, ale ho podala prostredníctvom doručovateľskej spoločnosti ReMax Courier Service, spol. s r.o., predmetom činnosti ktorej je

poskytovanie poštových služieb. Tejto spoločnosti ho odovzdala 28. júna 2013, teda v čase, keď jej ešte márne neuplynula lehota na podanie odvolania. Vychádzajúc z uvedeného, s poukazom na ustanovenie § 57 ods. 3 O.s.p., mala za to, že odvolanie podala včas. Žiadala preto napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Okresný súd Revúca uznesením z 25. septembra 2013 č. k. 4 C 223/2012-73 uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20 € v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia. Toto rozhodnutie napadla žalobkyňa odvolaním.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 15. júla 2014 sp. zn. 13 Co 827/2013 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Zdôraznil, že súdny poplatok sa vyrubuje nielen za samotný návrh na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ale aj za ďalšie úkony vrátane podaného odvolania. Konštatoval, že podaním odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa žalobkyni vznikla poplatková povinnosť za odvolanie podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov vo výške 20 €, správne preto postupoval súd prvého stupňa, keď žalobkyni súdny poplatok vyrubil.

Aj proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie (ďalej len „druhé dovolanie“). Napadnuté rozhodnutie označila za prekvapivé a priečiace sa zákonu. Súdy jej vyrubili súdny poplatok, ktorý jej nemal byť vyrubený a tým jej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Žiadala preto rozhodnutia oboch nižších súdov zrušiť a priznať jej náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolania podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená v súlade § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., skúmal, či dovolania smerujú proti rozhodnutiam, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.); v zmysle § 243a ods. 3 O.s.p. rozhodoval bez nariadenia pojednávania.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci obe dovolania smerujú proti uzneseniu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. V týchto ustanoveniach nie sú uvedené uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým podala žalobkyňa dovolania. Prípustnosť prvého aj druhého dovolania preto z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva.

Procesnú prípustnosť dovolaní žalobkyne by vzhľadom na to zakladala len procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

1. Žalobkyňa v prvom dovolaní procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietala; existencia vád tejto povahy ani nevyšla najavo. Prípustnosť tohto dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na obsah prvého dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníma možnosť realizovať procesné oprávnenia priznané mu v konaní za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Súdna prax dospela k záveru, že ak odvolací súd nesprávne

odmietol odvolanie ako oneskorené, odňal tým účastníkovi konania možnosť konať pred súdom (R 23/1994). V konaní pred dovolacím súdom bolo preto potrebné posúdiť správnosť záverov odvolacieho súdu o dni podania odvolania.

Podľa § 204 ods. 1 veta prvá O.s.p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 57 ods. 3 O.s.p. lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Žalobkyňa napadla prvostupňové rozhodnutie odvolaním, ktoré bolo v zmysle podacej pečiatky Okresného súdu Revúca (viď č. l. 38 spisu) podané osobne v podateľni tohto súdu 1. júla 2013. V dovolacom konaní ale žalobkyňa tvrdí, že odvolanie podala 28. júna 2013, a to prostredníctvom obchodnej spoločnosti ReMax Courier Service, spol. s r.o., predmetom ktorej je poskytovanie poštových služieb. K dovolaniu pripojila fotokópiu listiny (č. l. 98 spisu), ktorá - ako sama uvádza - preukazuje včasnosť ňou podaného odvolania. Ide o fotokópiu listiny „Detail zásielky k prepravnému listu č. 1551530943“, v zmysle ktorého žalobkyňa 28. júna 2013 o 17.35 hod. odovzdala uvedenej spoločnosti na doručenie Okresnému súdu Revúca zásielku - 11 balíkov s hmotnosťou 80,10 kg, ktoré údajne obsahovali „1080x odvolanie voči SP 66 €“.

Podľa právneho názoru dovolacieho súdu listina s takýmto obsahom nepreukazuje, že spomínaná zásielka obsahovala aj odvolanie podané žalobkyňou v tejto právnej veci. Správne preto súd prvého stupňa vyzval žalobkyňu (č. l. 144 spisu), aby preukázala, že predmetné odvolanie odovzdala 28. júna 2013 v rámci zásielky č. 1551530943 a konkretizovala, v ktorom balíku sa nachádzalo ňou podané odvolanie. Rovnako správne súd prvého stupňa vyzval tiež obchodnú spoločnosť ReMax Courier Service, spol. s r.o. (č. l. 143 spisu), aby mu oznámila, či a kedy jej žalobkyňa odovzdala na doručenie to odvolanie, ktoré bolo podané v preskúmvanej veci.

Postup súdu prvého stupňa, ktorý zvolil pri bližšom skúmaní časových okolností podania odvolania, zodpovedal záverom, ku ktorým dospela judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď R 145/2014). Najvyšší súd Slovenskej republiky v nej zastáva názor, podľa ktorého bez ohľadu na to, ktorému orgánu povinnému doručiť podanie (§ 57 ods. 3 O.s.p.) odovzdal účastník svoje odvolanie, aby bolo doručené súdu, musí účastník spôsobom dostatočne hodnoverným preukázať, že k tomuto odovzdaniu skutočne došlo. Pokiaľ odtlačok podacej pečiatky nasvedčuje tomu, že odvolanie bolo podané osobne v podateľni súdu, avšak účastník tvrdí, že ho na doručenie súdu odovzdal subjektu registrovanému alebo licencovanému podľa zákona č. 324/2011 Z.z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov zverejnenému Poštovým regulačným úradom v Registri poštových podnikov, súd účastníka vyzve, aby svoje tvrdenie preukázal. Ak účastník na túto výzvu nereaguje, súd vychádza z údajov o doručení vyplývajúcich z odtlačku podacej pečiatky súdu.

V situácii, v ktorej existovali rozpory medzi obsahom spisu a dovolacími tvrdeniami žalobkyne, vytvoril súd prvého stupňa žalobkyňi náležitú procesnú možnosť, aby preukázala svoje tvrdenia o včasnom podaní odvolania. Žalobkyňa na predmetnú výzvu opätovne doložila doklad, ktorý bol priložený už k dovolaniu (č. l. 146 spisu), a tiež dodatočne vypracovaný zoznam spisových značiek, ktoré - ako uviedla - boli súčasťou predmetného podania (č. l. 147-152 spisu). Obchodná spoločnosť ReMax Courier Service, spol. s r.o. súdu oznámila, že pri doručovaní zásielok nikdy nepozná ich obsah (porovnaj č. l. 154 spisu).

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že žalobkyňa v danom prípade zvolila taký spôsob doručenia odvolania, pri ktorom nevie preukázať konkrétny deň, v ktorom podala odvolanie. Pritom bolo na nej, aby - v súlade so zásadou, že právo patrí bdelym, pozorným, ostražitým, bedlivým („vigilantibus iura scripta sunt“) predvídala aj možnosť, že bude potrebné preukázať doručenie zásielky v konkrétny deň, resp. počítala aj s rizikom, že pri ňou zvolenom spôsobe nevie súdu hodnoverne a preukázateľne doložiť, či a kedy podala odvolanie, ktoré odvolací súd odmietol ako oneskorene podané.

Dovolací súd, stotožňujúc sa so závermi vyjadrenými v judikáte R 145/2014, ale aj v ďalších rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (porovnaj napríklad sp. zn. 3 Cdo 28/2014 a 3 Cdo 488/2014), uzatvára, že súd vychádza z údajov o doručení vyplývajúcich z odtlačku podacej pečiatky súdu nielen vtedy, keď dovolateľ vôbec nereaguje na výzvu súdu smerujúcu k odstráneniu rozporov pri doručovaní, ale tiež vtedy, ak dovolateľ síce na výzvu reaguje, avšak spôsobom nepreukazujúcim jeho dovolacie tvrdenia (v preskúmvanej veci podanie odvolania v rámci odvolacej lehoty).

Vyššie uvedené opodstatňuje záver, že dovolateľka v danom prípade nepreukázala podanie svojho odvolania 28. júna 2013 a že postup odvolacieho súdu zodpovedal zákonu a nemal za následok odňatie možnosti žalobkyne pred súdom konať.

2. V prípade druhého dovolania žalobkyne sa jedná o dovolanie v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania tej istej dovolateľky - vid' konania vedené na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 3 Cdo 180/2014, 3 Cdo 275/2014, 3 Cdo 333/2014, 3 Cdo 374/2014, 3 Cdo 428/2014, 5 Cdo 301/2014, 5 Cdo 390/2014, 5 Cdo 365/2014, 7 Cdo 398/2014, 7 Cdo 466/2014, 8 Cdo 265/2014. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 243b ods. 7 O.s.p. už ďalšie dôvody neuvádza.

3. Vzhľadom na to, že prípustnosť prvého aj druhého dovolania nevyplyva z § 239 O.s.p., nepotvrdila sa existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol obe procesne neprípustné dovolania žalobkyne podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal ďalšími okolnosťami, z ktorých žalobkyňa vyvodzuje opodstatnenosť svojich dovolacích námietok.

4. V konaní o dovolaniach bola procesne úspešná žalovaná, ktorej preto vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal žalovanej náhradu trov konania o prvom a druhom dovolaní, lebo nepodala návrh na jej priznanie (§ 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.).

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.